

"KOL - HLIYA"

Beit Midrash for Torah and prayer

BET MIDRASH BET - YOSEF

BET MIDRASH OR - LAYSIM

KOLL STUDENTS LIBRARY

TORAH LESSON CLASS

CHARITY AND CHARITY FOUNDATION

Kiryat Ya'arim Street 32, Givat Zeev

"קול - אלה"

ע"ר 580726644
koleliya@gmail.com
רחוב קרית יערים 32
גבעת זאב

"קול אלה"

בית מדרש לתורה ותפילה

בית מדרש "בית - יוסף"

בית מדרש "אור - לישראל"

כולל אברכים אוצר הספרים

שיעורי תורה קרן צדקה וחסד

רחוב קרית יערים 32 גבעת זאב

"גם לנשמה מגיע אכיל"

פרשת ויחי שנת תשפ"ב

1. האם צריך לקום לכבודו של אבא או רב עיוור? הוכח מפרשת השבוע!
2. איך אפרים קרא ליוסף אביו בשמו?
3. האם מותר לשבת ליד חולה כיון שהשכינה נמצאת שם?
4. האם תומך תורה מקבל שכר כמו הלומד תורה? הוכח מפרשת השבוע!
5. מדוע זכה אשר שבחלקו היה שפע של שמן יותר משאר שבטים?
6. גר שרוצה לכבד את אביו הגוי בסנדקאות האם מותר לו לעשות כך? הוכח מפרשת השבוע
7. מדוע דווקא בבית מילה יש ענין לברך את התינוק שיהיה כאפרים ומנשה?
8. איך קברו את ראשו של עשיו במערת המכפלה הרי אין קוברים רשע אצל צדיק?
9. כאשר אדם פגע בחברו האם יכול לשלוח שלוחים לבקש מחילה או שהוא לבד צריך ללכת? הוכח מפרשת השבוע!
10. למה המצרים היו חונטים את המתים שלהם? ומדוע יוסף חנט את יעקב אביו?
11. האם מספר השיניים שיש ליהודי וגוי שווים? הוכח מפרשת השבוע!
12. חסר עשירי למנין לתפילת ערבית ולחופה, להיכן ילך להשלים מניין לתפילת ערבית, או להשלים מנין לחופה? הוכח מפרשת השבוע!
13. איך יכולים סוסים להתאבל על אדם שמת?

עלון זה מוקדש לע"נ הרב אליעזר בן הר"ר נפתלי הלוי זצ"ל ת.נ.צ.ב.ה.

י"ל ע"י בית המדרש "בית יוסף" גבעת זאב
ניתן לקבל את העלון מידי שבוע בהודעה ליוצא
052-8144488 יוסף ויצמן

האם צריך לקום לכבודו של אבא או רב עיוור? הוכח מפרשת השבוע!

כפשוטו שרבה עבד הכי בלא תימא א"כ קשה למה אמר ר"י יהא רעוא דתירום רישך אכולה כרכה מה היה החידוש כשהוא מחויב לעשות אלא ודאי שאינו מחויב לעשות כן. אבל יש לדחות: לעולם מחויב אבל זה הוא תימא גדולה דעביד רבא כבוד כזה עד דמנגפין כרעיה דמא וכבוד כזה בוודאי אינו מחויב עד דמתווסין אסקופה דבי ר"י דמא ועל זה היה רב יוסף מתמיה.

ויש להביא ראיה: מהא דמצינו בגמרא במסכת קידושין (דף ל"ג) אביי מכי הוי חזי לאודניה דחמריה דרב יוסף דאתי הוי קאים ואם כן הלא רב יוסף מאור עיניים הוי.

אבל יש לדחות: דרב יוסף לא היה באותו זמן סומא, ועוד דהלא בלאו הכי לא היה לו למיקם כ"כ מכי חזי אודניה אלא דעביד לרווחה דמילתא. ובהג"ה מבנו רצה להביא ראיה שחייב: מהא דאמרין בגמרא במסכת מגילה (דף ט"ז ע"ב) שכל אותן שנים שהיה יעקב בבית שם ועבר לא נענש על שלא כיבד את אביו, ועל שאר העשרים ושתיים שנים שהיה יעקב בבית לבן נענש אף על פי שהיה יצחק סומא, חזינן דיש כיבוד אף בסומא, ואם בכבוד אב כך, כ"ש בכבוד רבו שהוא יותר חמור, ואין לומר שיעקב נענש על שלא כיבד את אמו שהרי בגמרא במסכת מגילה אינו מזכיר שנענש בשביל אמו אלא בשביל אביו.

ודוחה: דמה שנענש יעקב היינו בשביל שלא היה מאכילו ומשקהו ומכניסו ומוציא וזה ענין כיבוד, אם כן אין ראיה לנידון דידן.

איך אפרים קרא ליוסף אביו בשמו?

בשמו מה"ט, לא מהני, דכיוון דלא הגיע לדרגה זו לכולי עלמא שוב צריך הבה לשנות, ע"ש.

וכן כתב השדי חמד (שם עמוד שח) לגבי משה רבינו, שבשמות שגדול מרבן שמו, מותר לקרותן בשמו.

ויעוין במה שכתב בכתב והקבלה (בראשית מט לא): שמה קברו את אברהם ואת שרה אשתו שמה קברו את יצחק ואת רבקה אשתו ושמה קברתי את לאה. ואף על גב דאסור לבן לקרוא את אבותיו בשמם בין בחייהם בין לאחר מותם, זה אינו רק כשמזכיר שמם לבד אבל כשאומר אביו מותר... ואחרי שאמר תחלה קברו אותי אל אבותיי, לכן מותר לו להזכיר שמם.

אמנם מה שאמר יוסף אשר נשבע לאברהם ליצחק וליעקב (בראשית נכד) וכן יצחק אמר (בראשית כה ד) וייתן לך את ברכת אברהם צריך ביאור.

וקרוב לומר דשאני שמות שלשת האבות מכל שמות בני אדם, כי כל שאר השמות אינם רק מקריים לפי מה שיזדמן בפי האבות לקרות שם בניהם, וכל עוד שלא ישתדל הבה להכין נפשו אל אחת מן המעלות האמתיות לקנות לו אחת מן השמות התוארים המשובחים להקרא חכם או נבון צדיק או עניו וכדומה, פחיתות גדולה הוא לו אם יישאר כל ימיו בשם תולדתו לבד, ולזה הקורא את אביו בשם תולדתו יורה בו פחיתות מעלה והעדר כבודו, אבל שם שלשת האבות אברהם יצחק יעקב הם שמות אשר פי השם נקבם להקרא כן, וכי יש לך חשיבות גדולה מזו אשר טרם נוצרו בבטן וקודם הולדם היתה עין ה' עליהם להודיעם בשם, אשר יורה בלי ספק על יתרון מעלות נפשותיהם, ולזה כבוד גדול הוא להם אם יקראום זרעם אחריהם בשם הנכבד אשר מפי השם יצא לקרותם בו... ע"ש. ויתכן לומר שהוא הדין לגבי השם יוסף הצדיק. (חש"ח קידושין לא ע"ב).

"ועיני ישראל כבדו מזוקן לא יוכל לראות ויגש אותם אליו ויישק להם ויחבק להם וגוי ויוצא יוסף אותם מעם ברכיו וישתחוו לאפיו ארצה".

יש לחקור האם יש חיוב לקום לפני אביו או רבו סומים או דילמא אין חיוב כיון שאין רואים אין צריך לקום.

הנה בספר עלי תמר ביכורים (פרק ג) כתב שמפרשת השבוע יש להביא ראיה שיש חיוב לקום אף מפני רב או אבא סומא: שהרי כתוב "ועיני ישראל כבדו מזוקן לא יוכל לראות ויגש אותם אליו ויישק להם ויחבק להם וגוי ויוצא יוסף אותם מעם ברכיו וישתחוו לאפיו ארצה", הרי שיוסף ובניו השתחוו ליעקב לשם כיבוד אב אף שעיני ישראל אביו כבדו מזוקן לא יוכל לראות, והכי מסתבר שעיקר הכיבוד הוא שיראו האנשים שחולק כבוד לאביו או לרבו.

והנה בשו"ת שער אפרים (יו"ד סימן ע"ח) מובא בהגהות רע"א (יו"ד סימן ר"מ ס"ק ז) נשאל בזה. והביא ראיה: מהא דאמרין בגמרא במסכת יומא (דף נ"ג ע"ב) רבא כד הוי מפטר מיניה דרב יוסף הוה אזיל לאחוריה עד דמנכפן כרעיה, אם כן מוכח מזה דרבא היה נוהג כבוד ברב יוסף אף על גב דר"י היה סומא, חזינן דיש חיוב לכבד רבו סומא. אבל יש לדחות ראיה זו: דאסיק שם אמרו ליה לרב יוסף דהכי עביד רבא א"ל יהא רעוא דתרום רישך אכולה כרכה, ואי ס"ד שיהיה מחויב בכבוד רבו אף שהוא סומא, א"כ למה אמרו ליה שרבא עביד הכי הלא הוא מחויב בכבוד רבו לעשות, ואין לומר שא"ל

"וַיְהִי אֲחֵרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר לְיוֹסֵף הִנֵּה אָבִיךָ חָלָה וַיִּקַּח אֶת שְׁנֵי בָנָיו עִמּוֹ אֶת מְנַשֶּׁה וְאֶת גִּרְשׁוֹן: וַיֹּגֵד לְיַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הִנֵּה בְנֵךְ יוֹסֵף בָּא אֵלֶיךָ וַיְתַחֲזֵק: שְׂרָאֵל וַיֵּשֶׁב עַל הַמִּטָּה" (מח א ב).

ורש"י במקום מפרש (בפסוק א) על המילים ויאמר ליוסף שיש אומרים שזה היה אפרים, שהיה רגיל לפני יעקב בתלמוד, וכשחלה יעקב בארץ גושן, הלך אפרים אצל אביו למצרים והגיד לו. ובפשטות אף בפסוק ב' שנאמר ויגד ליעקב היינו גם אפרים. ואם כן צריך עיון איך היה מותר לאפרים לקרוא ליוסף בשמו, הרי מבואר בגמרא במסכת קידושין (דף לא ע"ב) צריך לשנות את שם אביו, ויעוין בשדי חמד (מערכת כף כלל קד) שהוא איסור תורה?

דעת הרבה אחרונים לדייק מכח קושיא זו דבאמת רש"י לא כתב בפסוק זה שיש אומרים שהיה אפרים, שאי אפשר לומר כן כי היה זה כשם אביו, וכן כתב בבאר מים חיים ובספר דבק טוב ובמשכיל לדוד, ובעוד אחרונים.

אכן יעוין בספר תוספות השלם, שהביא שיטות שגם כאן היה זה אפרים, ואם כן צריך עיון איך היה מותר לאפרים לקרוא לאביו בשמו.

יעוין בחידושי הרי"ם (יו"ד סימן רמ ס"ב) שדן בשאלה זו וכתב: ולא יקראו בשמו, ויש להקשות דמצינו כמה פעמים במקרא דקראו לאביהם בשמם. ולכן אפשר לפע"ד דהא מצינו בגמ' גדול מרבן שמו, אם כן השם כבוד יותר. אך זה רק לאותן הגדולים שכולם קוראין להם בשם מטעם החשיבות, דגדול מרבן שמו, ולהם י"ל דגם הבנים מותרים לקרותם בשם, דאם לא כן הא כבוד הרב גדול מכבוד האב והאיך קראו להם בשם רק כאשר כולן קראום בשם מטעם החשיבות מותר, אבל באותן שלא הגיעו למדרגה זו, גם אי הבה יקרא אותו

האם מותר לשבת ליד חולה כיון שהשכינה נמצאת שם?

וכתב רש"י: הפך עצמו לצד השכינה, מכאן אמרו שהשכינה למעלה מראשותיו של חולה.

"וישתחו ישראל על ראש המטה" (מז לא).

הנה איתא בגמרא במסכת שבת (דף י"ב ע"ב) הנכנס לבקר את החולה לא ישב על גבי מטה ולא על גבי כסא אלא מתעטף ויושב לפניו, מפני ששכינה למעלה מראשותיו של חולה, שנאמר "ה' יסעדנו על ערש דוי".

יש לחקור האם אסור לשבת כלל ליד חולה או דילמא יש אופנים שמותר לשבת ליד החולה.

א. שיטת התוספות בגמרא במסכת שבת (דף י"ב ע"ב) דדווקא כשחולה שוכב בנמוך שלא ישב גבוה מראשותיו של חולה, אבל כשמבקר יושב יותר נמוך או אפילו שווה בשווה נמי מותר.

וכתב בשל"ה במסכת פסחים (פרק נר מצוה) דהא דכתבו התוספות דהא לא ישב על גבי מטה ולא על ספסל, נראה דדווקא כשהחולה שוכב בנמוך שלא ישב גבוה מראשותיו של חולה, עד כאן, ונראה דאפילו המבקר יושב בנמוך מהחולה, לא ישב אצל ראשו של חולה רק לפניו, כדמשמע לישראל דברייתא, ושם דווקא שרי ליישב נמוך מהחולה.

כתב הריטב"א על הרי"ף (בגמרא במסכת נדרים עמוד י"ג מדפי הרי"ף): שדווקא יותר גבוה או אפילו שווה בשווה למראשותיו אסור, אבל עומד במקום שפל מהמטה אפילו על גבי כסה מותר.

שיטת המאירי בגמרא במסכת נדרים (דף מ ע"א), וכן הביא הריטב"א על הרי"ף (בגמרא במסכת נדרים עמוד י"ג מדפי הרי"ף): אסור למבקר לשבת, אלא על גבי הקרקע ממש.

הנה במאירי בגמרא במסכת נדרים (דף מ"י) כתב פירוש חדש בגמרא וז"ל הנכנס לבקר את החולה לא ישב על גבי מטה ולא על גבי ספסל ולא על כסא אלא מתעטף ויושב על גבי קרקע ומבקש עליו רחמים וכיוצא מפני שהחולה מהרהר בלבו תשובה ומתפלל בכל לבו, וכשרואה זה יושב במקומות הגבוהים מתייבש מן התפלה, ולפי דרכך למדת שהחולה מדרכו לשוב ולהתפלל ועל זה אמרו אין חולה עומד מחליו עד שמוחלים לו כל עונותיו.

ובשו"ת ציץ אליעזר (חלק ה' סימן י"י) תמה: דלכאורה תמוהים דברי המאירי שנתן טעם משלו בעיקר הדבר דלא ישב וכו' דהוא מפני שהחולה מהרהר בלבו תשובה וכו' ולא הזכיר כלל טעמא דגמרא על כך דהוא מפני שהשכינה שרויה למעלה ממיטתו של חולה, ובעל כורחך לומר דהמאירי פירוש דזהו המכוון עצמו בדברי הגמרא, דלכן שכינה שרויה למעלה ממיטתו של חולה מפני שדרכו של החולה להרהר בלבו תשובה ולהתפלל בכל לבו, ועל פי זה המשיך המאירי בפירושו המפתיע שכל סברת הטעם דלא ישב המבקר לא על גבי מטה וכו' הוא לא בגלל כבוד השכינה אלא בגלל מצבו הנפשי של החולה, משום כשרואה החולה את זה יושב במקומות הגבוהים מתייבש מן התפלה, וזה דיהבינן בגמרא טעמא על כך מפני שהשכינה שרויה למעלה ממיטתו של חולה, המכוון גם כן בזה שהשכינה שרויה עקב תפלתו והשתפכות נפשו של החולה, וע"י שזה יתיישב במקומות הגבוהים יתייבש החולה מן התפלה ויגרום להסתלקות השכינה, ואולי י"ל שהדבר שהביא למאירי לפירושו המחודש הזה הוא מפני שהיה קשה לו דגם בבית הכנסת מצויה השכינה דכל בי עשרה שכינתה שריא ובכל זאת לא אסרינן מליישב על גבי ספסל לכן פירש כך.

האם תומך תורה מקבל שכר כמו הלומד תורה? הוכח מפרשת השבוע!

"זבולון לחוף ימים ישכון" (מט יג).

וברש"י בשם המדרש שהיה זבולון עוסק בפרקמטיא, וממציא מזון לשבט יששכר, והם עוסקים בתורה.

יש לחקור האם תומך תורה מקבל אותו שכר כמו מי שלומד תורה או אינו מקבל אותו שכר כמו הלומד ממש.

הנה איתא בגמרא במסכת פסחים (דף נ"ג ע"ב) אמר רבי יוחנן כל המטיל מלאי לכיס תלמידי חכמים, זוכה ויושב בישיבה של מעלה, שנאמר כי בצל החכמה בצל הכסף, וברש"י בצל החכמה במחיצת החכמה יכנס זה שהנההו מנכסיו, חזינן דהם מקבלים אותו שכר כמו הלומדים.

וכן כתב הטור יורה דעה הלכות תלמוד תורה (סימן רמ"ו) מי שאי אפשר לו ללמוד מפני שאינו יודע כלל ללמוד או מפני טרדות הזמן יסיפק לאחרים הלומדים ותחשב לו כאילו הוא לומד בעצמו כמו שדרשו חכמים בפסוק "שמח זבולון בצאתך ויששכר באהליך".

ובפרישה יורה דעה (סימן רמ"ו אות ג) הסביר דכוונת הלימוד הוא דבממון אין שמחה והנאה כי אם בשעת הוצאתו דקונה בעד מעות אוות נפשו אבל עניני דיששכר דהיינו לימוד תורה והשגתה שמחתו בעודו באוהל בלי הוצאה כלל.

ובשו"ת בית שלמה (יו"ד חלק ב' סוף סימן צ"ד) הקשה: מהא דאיתא בגמרא במסכת ברכות (דף ל"ד ע"ב) אמר רבי חייה בר אבא אמר רבי יוחנן כל הנביאים כולן לא נתנבאו אלא למשיא בתו לתלמיד חכם ולעושה פרקמטיא לתלמיד חכם ולמנהה תלמיד חכם מנכסיו, אבל תלמידי חכמים עצמן, עין לא ראתה אלוהים זולתך יעשה למחכה לו, רואים מכאן בפירוש שהתומך תורה אין לו שכר כמו הלומד תורה ממש?

ומתוך בשו"ת בית שלמה: דסוגיות חלוקות בזה, דהסוגיא בברכות סבירה ליה ששכרו של תומך תורה אינו כמו הלומד תורה, מה שאין כן הסוגיא בפסחים סבירה ליה דתומך תורה שכרו כמו הלומד, והטור פסק כמו הסוגיא במסכת פסחים דתומך תורה שכרו כמו הלומד עצמו.

קול אליה גבעת זאב (ע"ר)

בית מדרש לתורה ולתפילה
ע.ר. 58072644
רחוב קרית יערים 32 גבעת זאב

"והראנו בבנינו ושמחנו בתיקונו"
בשעה טובה ומוצלחת נכנסנו לבית המדרש החדש.

ועכשיו הגענו אל האתגר הגדול לשפץ לפאר ולרום את בית אלוהינו. החל מהיכל, תיבה, ריצוף, ספריות, ספסלים, סטנדרים, שולחנות, ספרי קודש, נברשות ותאורה, מערכת מיגון ועוד.

אנו מתכבדים להזמין להיות שותף אמיתי בזכויות הנצברות בבית המדרש שותפות במקום זה פירושה: לרכוש קנין נצח של רבבות שעות תורה ותפילה של משפחות המתפללים וילדיהם.

שותפות פירושה: להיות חלק בבניית עתידם הרוחני של תשב"ר.

שותפות היא אמירה ברורה: יהודים אנו וחשוב לנו להקים בית לכבודו של אלוהינו! זה הזמן לרכוש הנצחה ולהנציח קרובים וידידים לבריאות, נחת, זש"ק ולע"נ קרובים וידידים בבית הגדול והקדוש שנקרא שם השם עליו.

ניתן לתרום לעזרו ולסייע

בנק מרכנתיל דיסקונט בנק: 17 סניף: 621 מספר חשבון: 28489040

או בביט בטלמון מספר 052-8144488

לפרטים נוספים: הרב יוסף ויצמן 052-8144488

ניתן לתרום מכספי מעשרות לכתחילה.

איש לרעהו יעזרו ולאחייו יאמר חזק

קול אליה גבעת זאב

בית הכנסת "קול אליה"

בית המדרש "בית יוסף"

בית המדרש "אור לישראל"

אוצר הספרים

כולל אברכים

שיעורי תורה

קרן צדקה וחסד

רחוב קרית יערים 32
kolhiya@gmail.com
מפץ לכסתיים:
רחוב קרית יערים 30 יורה 5
בגבעת זאב

KOL HLIY
GIVAAT ZEEV
SYNAGOGUE "KOL-HLIY"
BET MIDRASH "BET YOSEF"
BET MIDRASH "OR L'AYESHARIM"
LIBRARY - KOLL STUDENTS
TORAH LESSON CLASS
CHARITY FOUNDATION
Koyel Yevam Street 32, Givat Zeev
kolhiya@gmail.com

ואולם יש להעיר, דהא רבי יוחנן בעצמו הוא מרא דשתי הסוגיות, ואולי מחלוקת אמוראים מה ששמעו מרבי יוחנן.

הנצי"ב בשו"ת משיב דבר (ח"ג סימן י"ד) כתב: דאפילו דמחזיק תורה חשוב כל כך מכל מקום אי אפשר להעניק שכר למחזיק תורה שווה בשווה כתלמיד חכם: דהרי יש הבדל בין השכר הרוחני של תורה, לבין שכר של מצוות, כי אין דמיון שכר מצוה לשכר תורה.

והנצי"ב נותן משל על זה: משכר המלוכה, שיש שהמלך מכבדו באות כבוד שזה כל אדם יכול לקבל, ויש שהמלך מרימו למעלת שרי הצבא

עקב הכשרתו במלחמה שזה לא כל אדם יכול לקבל, כך שכר מסייע לעושי מצוה יכול שיהא שכרו שווה לעושה מצוה.

הגר"מ פינשטיין זצ"ל בשו"ת אגרות משה (יו"ד חלק ד' סימן ל"ז) כתב שמי שהתנה עמו להיות שותפים, שהוא שכר זבולון, הוא גם כן בכלל "עין לא ראתה", דכיון דנחשב לו כלומד בעצמו כמו שכתב הטור, הוא כלומד בעצמו ממש כפשטות הלשון בלא גוזמאות, מה שאין כן במסייע לו רק מעט אז אינו נחשב לו כלומד תורה ממש.

מדוע זכה אשר שבחלקו היה שפע של שמן יותר משאר שבטים?

סיפוק הכרחי, ולעניים בעין יפה היה נותן מעדני מלך, ובאומרו ייתן לשון עתיד כיוון כי הקדים הוא יתברך להשמין לחמו מקודם על זכות מה שהוא ייתן אחר כך מעדני מלך, כי מחשבה טובה צירפה למעשה.

וכן כתב האור החיים הקדוש: מאשר שמנה וגוי' אולי שיכווין לומר כי השגה זו מאמצעותו השיג אותה והוא אומר מאשר וגוי' פירוש מצדו או מצד זכותו או מצד השתדלותו.

"מאשר שמנה לחמו והוא ייתן מעדני מלך".

והקשה האלשיך: מדוע לאשר אמר מאשר במ"ם שמנה לחמו, ומדוע בכל השבטים כשבירך אותם לא אמר מ"ם?

ומתרץ האלשיך: שכוונת הפסוק לומר כי גם שארץ ישראל זבת חלב ודבש, וחלקו שמן מהשאר, אינו כי טבע חלקו דשן מהשאר, כי לא כן הוא, כי אם שמאשר נמשך ששמנה לחמו, מזכותו היא, כי והוא ייתן לצדקה מעדני מלך, כי לעצמו לא היה אוכל מעדנים, אלא רק

גר שרוצה לכבד את אביו הגוי בסנדקאות האם מותר לו לעשות כך? הוכח מפרשת השבוע

שני פעולות מחזיק התינוק וגם נטפל למצות מילה, וכיון שלסנדק יש חלק בגוף מעשה המילה, והרי פסק הרמ"א (יו"ד סימן רס"ד) עכו"ם שמל צריך לחזור ולהטיף דם ברית, ולכן אסור למוהל למול כשהסדק עכו"ם, ויש לחוש לברכה לבטלה כיון שאין עושה המצווה כהוגן.

וכן בשו"ת שבט הלוי (חלק ט' סימן ר"י) נשאל גר צדק האם מותר לכבד את אביו הגוי בסנדקאות של בנו, פשוט מאד דאין ליתן סנדקאות לגוי ואין זה צריך לפנים, ויש להסביר לגוי בדרכי נועם שנמוסי ההלכה מעכבים בעדו גם במקרה כזה שהגוי עזר לבנו להתגייר.

"וירא יוסף לאפרים בני שלשים גם בני מכיר בן מנשה ילדו על ברכי יוסף" (נ"ג). וכתב בתרגום יהונתן גזירינן ורבינון יוסף.

ובפירוש התרגום כתב יכול להיות שדעתו כי מל אותם על ברכי הסנדק אי נמי יש לומר שיוסף היה הסנדק, וזה הפירוש על ברכי יוסף.

יש לחקור האם יש איסור לכבד גוי בסנדקאות ודבר זה שכיח בגר צדק שנתגייר ורוצה לכבד את אביו הגוי בסנדקאות האם אסור או דילמא כיון שהסנדק אינו עושה כלום ליכא איסור.

וראוי להביא את מה שכתב בשפע חיים להגה"ק מצאנו זצ"ל (ח"ב עמוד רס"א) וז"ל: זקני הקדוש מרן הדברי חיים מצאנו זי"ע נשאל פעם במברק על אודות יהודי אחד שהיה מקורב לחצר המלכות ועמד עם השרים בקשר מסחר, שנולד לו בן והוא כיבד שר ממשלה קתולי בסנדקאות, וכשהסבירו לו כי לא יתכן למול את התינוק רק אם יכובד יהודי בסנדקאות, השיב הלה בעזות, כי אין זה מכבודו לבטל את הכיבוד משר המכובד למלך, ואם לא ירצו למול את בנו יכבד את השר בטקס הטבלת הילד לנצרות, כאמור נשלח מהרה מברק לזקני הק' מצאנו, והוא השיב מברק בקצרה להטביל ולא למול בסופו של דבר מיאן השר הנוצרי להשתתף בטקס הטבלת התינוק כי בעניו לא היה זה לכבודו להטביל סתם תינוק של עשיר, ורק להיות סנדק בברית מילה הסכים לפי כבודו, בראותו זאת התחרט אבי הבן, והסכים למולו כדת משה וישראל ע"י סנדק כשר.

הנה בשו"ת דברי מלכיאל (ח"ד סימן פ"ו) נשאל בזה האם מותר לכבד נכרי בסנדקאות, וכתב דהרי בדברי מרן בשולחן ערוך (יו"ד סימן רס"ד) מבואר דהסנדק צריך להיות ירא שמים, אם כן בוודאי אינו נכון שייקח נכרי לסנדקאות, ועוד דמצינו דהסנדק נקרא בעל ברית, וכאשר אין האב בבית כתב מרן בשולחן ערוך (יו"ד סימן רס"ה) שנהגו שהסנדק מברך ברכת להכניסו בבריתו של אברהם אבינו, וכן לענין קריאת ספר תורה כתב המג"א (או"ח סימן רפ"ב) שהסנדק קודם למוהל, וצריך להבין מה מעלת הסנדק לעומת המוהל שעושה כל המצווה, ונראה דהנה איתא בגמרא במסכת מכות (דף כ"ג ע"ב) שהניקף אם הוא מסייע ומטה ראשו לוקה ג"כ על לאו דלא תקיפו וכן איתא בדברי מרן בשולחן ערוך (יו"ד סימן קפ"א) ורש"י כתב שם שמוזמן השערות להכיפן, ולפי זה גם בנידון דידן הלא ההכרח שהסנדק יחזיק רגלי התינוק ויטה את הגיד לצד המוהל, אם כן הרי הוא מסייע לגוף מצות מילה וכאילו עשו שניהם, וכעין זה כתב בשו"ת חתם סופר (או"ח סימן קנ"ט) שהסנדק עושה

מדוע דווקא בברית מילה יש ענין לברך את התינוק שיהיה כאפרים ומנשה?

ומיושב נמי שאמר ישראל, שרוצה לומר ביום המילה שאז נעשה ישראל בהכניסו לברית יברך וגוי'.

וכן במושב זקנים לבעלי התוספות על הפסוק כתב וז"ל: היכן מצינו מנהג זה שיברך כל איש את בנו כאפרים וכמנשה, ומתרץ שאנשי מזרח עושים כן כשמלים את בניהם, אומר לו יהי רצון שתהיה אח לשבעה וגם לשמונה, פירושו אפרים הוא שביעי, ומנשה הוא שמיני בקרבנות חנוכה המזבח.

וכן בברכי יוסף (יו"ד סימן רס"ה ס"ק ה) כתב: יש נוהגים לומר בסוף הברכה של אשר קידש ידך מבטן שאומרים בברית, אומרים וקיים בו מקרא שכתוב ישמך אלוהים כאפרים וכמנשה, וכן הוא

"ויברכם ביום ההוא לאמור בך יברך ישראל לאמר ישמך אלוהים כאפרים ומנשה" (מח כ).

ובתרגום יונתן בפרשתו כתב ברי יברכון בית ישראל ית ינוקא ביומא דמהולתא.

ובפירוש יהונתן הסביר מהיכן ההכרח דהפסוק מיירי ביום המילה: ומביא ששמע מהגאון מהר"ר זעליגמן שדיוקו מביום ההוא, משמע לן ביום דמהולתא שהוא יום מיוחד, וכותב דלעניות דעתך דדייק מלת "ישראל" דמיותר דהוה ליה למימר בך יברך סתם, ובוודאי יהיה ישראל ולא נכרים, גם הוה ליה למימר כן יברכו ישראל, אלא דקאי אתינוק ביום מילה, אם כן אתי שפיר דאמר בלשון יחיד,

בתרגום יונתן בן עוזיאל פרשת ויחי בפסוק ויברכם ביום ההוא וכו' ברי יברכון ית ינוקא ביומא דמהולתא למימר ישוינך ה' כאפרים וכו'.

וכן כתב השל"ה חולין פרק נר מצוה (ס"ק ל"ט) איתא בתרגום יונתן פרשת ויחי (מ"ח כ) בך יברך ישראל לאמר וגו', יברכון בית ישראל ית ינוקא ביומא דמהולתא למימר וכו'.

יש להקשות: מדוע דווקא ביום המילה יש ענין לברך ברכה זו ולא בשאר ימים?

ר' יהונתן אייבשיץ בתפארת יהונתן מתרץ: משום דביום המילה הוא סכנה מעין הרע, כמו שרצה לעשות בלעם, על כן יברכם ביום המילה שיהיו כאפרים ומנשה שאין עין הרע שולט בהם.

הכתב סופר מתרץ: אחר שכבר גדל הבן אז אי אפשר לברכו להיות או כאפרים או כמנשה מאחר שלא הצליח בתורה אין בחירה על הרוב אלא להיות כמנשה שהיה עוסק בצרכי הבית, רק בשעת חינוך יש לברכו כן, והיינו ביומא דמהולתא אז התחלת החינוך שמכניסו תחת כנפי השכינה את יתברך בברכה זו.

החתם סופר מתרץ: דהתורה הקדושה נתנה כח לכהן לברך את בני ישראל, אבל ביום הברית מילה אז האב בבחינת כהן משום שהוא מקריב קרבן, משום זה מקבל האב כח של כהן, ויכול לברך בני ישראל, לפי זה אתי שפיר.

ועוד נראה לומר: על פי מה שכתב בעוללות אפרים (סימן תט"ו) מובא בהגהות רבי אליעזר גוטמאכער על דברי הגמרא במסכת שבת (דף ק"ל ע"א) דבזמן שהילד בוכה מייסורי המילה עולים כל התפלות בלי שום מניעות והוא עת רצון לתפילות, וזה מה שאמר יעקב אבינו בך יברך ישראל ביום המילה יברך כל אחד מישראל את בניו שיהיו כאפרים וכמנשה, כי עת רצון היא שיחלו הברכות.

איך קברו את ראשו של עשיו במערת המכפלה הרי אין קוברים רשע אצל צדיק?

"ויישאו אותו בניו ארצה כנען ויקברו אותו במערת שדה המכפלה" (נ"ג).

איתא בגמרא במסכת סוטה (דף י"ג ע"א) דבשעת קבורת יעקב אבינו כיון שהגיעו למערת המכפלה, אתא עשו קא מעכב, וכו' חושים בריה דדן תמן הווה ויקירן ליה אודניה, אמר להו מאי האי, ואמרו ליה קא מעכב האי וכו' שקל קולפא מחייה ארישיה, נתרן עיניה ונפלו אכרעא דיעקב, פתחינהו יעקב לעיניה ואחיך, והיינו דכתיב תהלים (פרק נ"ח) "ישמח צדיק כי חזה נקם פעמיו ירחץ בדם הרשע" באותה שעה נתקיימה נבואתה של רבקה, דכתיב: "למה אשכל גם שניכם יום אחד" ואף על גב דמיתתן לא ביום אחד הוואי, קבורתן מיהא ביום אחד הוואי, (ועיין באריכות בתוספות במסכת גיטין (דף נ"ה ע"ב).

ובתרגום יונתן בן עוזיאל כתב כשעשו בא לערער על קבורת יעקב במערת המכפלה, וחושים בן דן חתך ראשו ונתגלגל לתוך מערת המכפלה.

יש להקשות: איך קברו את ראשו של עשיו ביחד עם אביו, הרי קימ"ל בשולחן ערוך (יו"ד סימן ש"ב ס"ק ה) דאין קוברים רשע אצל צדיק, והוא איסור דאורייתא, כמו דאיתא בגמרא במסכת סנהדרין (דף מ"ז ע"א), וברש"י שם, וכתב בשו"ת חתם סופר (יו"ד סימן ש"מ"א) ואף על גב דנפל הראש עד לשם, מכל מקום לא היה לקבר את ראשו על עשיו שם.

הגאון שטיימן זצ"ל בספרו איילת השחר מתרץ: אולי בזכות שכיבד אב אביו זכה להיקבר שם. ועוד מתרץ הגאון שטיימן זצ"ל: כיון שנפל לשם לא הוציאו אותו. אבל קשה על זה: הרי קברו שם אחר כך את יעקב, ואיך היה מותר.

ועוד אפשר לומר: שעשיו לא נקבר בתוך ארבע אמותיהם, לכן אין בזה איסור של קבורת רשע אצל צדיק שרק בתוך ד' אמות יש את האיסור הזה.

ס"ב

אוצר הספרים

שי"ד

בית הכנסת "קול - אליה"
ובית המדרש "בית - יוסף"

**"ונתתי להם בביתי ובזומוותי יד ושם טוב
מבנים ומבנות שם עולם לא יכרת"**

**בחסדי שמים בעקבות ריבוי הלומדים בבית המדרש
אנו זקוקים בדחיפות לש"ס מתיבתא גדול,
ש"ס שוטנשטיין קטן. וכן ספרי הלכה, ראשונים
ואחרונים, ספרי מוסר אגדה ומחשבה, וספריות חדשות.
ניתן להנציח ע"ג הספרים בהקדשה מיוחדת
לבריאות/ הצלחה / נחת / שלום בית/ זש"ק/ ולע"נ קרובים וידידים.
המעוניינים לתרום ולזכות את הרבים ניתן לפנות אל
הרב יוסף ויצמן 052-8144488**

לתרומות:

בנק הדואר 009 סניף: 001 חשבון: 28489040

או בביט לטלפון: 052-8144488

איש לרעהו יעזור ולאחיו יאמר חזק
ניתן לתרום מכספי מעשר לכתחילה

דוא"ל: koleliya@gmail.com רחוב קרית יערים 32 גבעתי - זאב 58072644 ע.ר

הגר"ח קנייבסקי שליט"א בספרו דרך שיחה מתרץ: על פי מה דאיתא בגמא ירושלמי במסכת נדרים (פ"ג ה"ח) אמרו שלעתיד לבא כשישבו הצדיקים יבוא עשו ליישב עמהם עד שהקב"ה יוציא, ואיך

ישב שם כנראה שיש בו מעלות, ובשביל המעלות האלו סגי שראשו יישאר במערת המכפלה.

כאשר אדם פגע בחבירו האם יכול לשלוח שלוחים לבקש מחילה או שהוא לבד צריך ללכת? הוכח מפרשת השבוע!

ותירץ: לפי מה שאמרו במדרש, שהשליחים האלה היו בני בלהה ובני זלפה שהיו רגילים אצלו ומקורבים אליו, וכמו שנאמר והוא נער את בני בלהה ואת בני זלפה נשי אביו, ומכיוון שגם הם היה להם חלק במכירתו של יוסף, ועליהם היה לפייסו ולבקש מחילה ממנו, רשאים היו להקדים לפייסו עבור חטאם כלפיו, ואחר כך גם על שאר האחים, וכעין מה שאמרו בגמרא במסכת בבא מציעא (דף ח) מגו דזכי לנפשיה זכי נמי לחבריה.

ובפרי חדש (אורח חיים סימן תר"ו סעיף א) חולק על המהר"י בן חביב: וז"ל ואין נראה לי כן, דכיון דסוף סוף הולך לפייסו, אם העלוב מתפייס מה בכך אם עבר זה בתוכם.

וגם בספר יפה מראה בירושלמי שם כתב שאין דברין מוכרחים, וכן עיקר. וכן הגאון רבי חיים פלאגי בספר לחיים בירושלים על הירושלמי במסכת יומא (פרק ח' הלכה ז', דף כב ע"ד) הביא דברי הגאון רבי שמואל יפה בספר יפה מראה שחולק על המהר"י בן חביב וכתב לסייעו ממה שאמרו במדרש ובאבות דרבי נתן (פרק י"ב) על אהרן הכהן שהיה אוהב שלום ורודף שלום, וכשראה שני בני אדם שעשו מריבה זה עם זה, היה הולך אל כל אחד בנפרד, ומפייסו בדברים, כאילו הוא שלוחו של חברו, עד שהיה מסיר קנאה מלבנו. וכשהיו נפגשים אחד עם השני היו מחבקים ומנשקים זה את זה וכו', וכתב שהיא ראייה נכונה ופשוטה, אף על פי שיש מקום לבעל דין לדחות.

גם הגאון בעל בית אפרים בספרו מטה אפרים (סימן תר"ו סעיף א') כתב שאם קשה עליו ללכת בעצמו מתחלה, או שידוע שקרוב הפיוס לבוא על ידי אדם אמצעי מידידיו שיתווך השלום ביניהם, ובפרט אם הוא אדם מכובד, רשאי לעשות כן על ידי אמצעי, וכן כתב המשנה ברורה (סימן תר"ו סק"ב).

"ויצו אל יוסף לאמר, אביך צווה לפני מותו לאמר, כה תאמר ליוסף אנא שא נא פשע אחיך וחטאתם כי רעה גמולך, ועתה שא נא לפשע עבדי אלוהי אביך".

יש לחקור כשאדם פגע בחבירו האם יכול לשלוח שלוחים לבקש מחילה או שהוא לבד צריך ללכת?.

הנה במטה משה עמוד העבודה עשרת ימי תשובה (סימן תתמ"ח) מביא את דברי הירושלמי במסכת יומא (פרק ח' ה"ז) שמואל אמר הדין דחטא לחבריה צריך למימר ליה סרחית עלך, ואין קבלה הא טבות, ואין לא מיייתי בני נשא ומפייס ליה קדמיהון, הדא הוא דכתיב: (איוב ל"ג כ"ז) "ישר על אנשים ויאמר חטאתי וישר העוותי", וכתב מהר"י בן חביב ז"ל במסכת יומא (פ"ח) מכאן נראה שהוא מנהג של טעות מה שנוהגים בזמנינו, אם יחטא איש לאיש והקניטו בדברים, נכנס ביניהם אמצעי עושה שלום ומדבר עם העלוב שירצה לקבל פיוס העולב, ואחר זאת ההקדמה יבא העולב לבקש מחילה ממנו, ואין זאת כוונת שמואל, אלא שהעולב ילך מעצמו לפני העלוב ואומר סרחית עלך, ואם לא קבלו אז יביא אנשים עמו וחוזר לחלות פניו לפניו שימחול לו, וזאת הבושה ובזיון הם לכפר עליו מאשר חטא לחברו, אפילו לא הקניטו אלא בדברים.

בספר דרך המלך (בפרק ב' מהלכות תשובה הלכה ט') הקשה: ממה שנאמר ויצו אל יוסף לאמר, אביך צווה לפני מותו לאמר, כה תאמר ליוסף אנא שא נא פשע אחיך וחטאתם כי רעה גמולך, ועתה שא נא לפשע עבדי אלוהי אביך, הרי ששלחו אחי יוסף שלוחים אליו לפייסו, ורק לאחר מכן, נאמר, וילכו גם אחיו ויפלו לפניו, משמע שאין להקפיד אם הולכים אליו תחלה אנשים אחרים לפייסו, ואחר כך בא החוטא בעצמו ומפייס את חברו.

למה המצרים היו חונטים את המתים שלהם? ומדוע יוסף חנט את יעקב אביו?

העידו כותבי זיכרונות ספרד פונטי דניסי, על יאהן דע שלאדע, שהלך למצרים, ובהחבא הביא לספינה שלו אלפים פגרים החונטים הנקראים מומי"א להוליכן לספרד, ובבואו באמצע הים, הנה הרוחות הדבקים בגופים התחילו לעשות רעש בספינה, והפכו הספינה לתוך הים, וירדו כל העם אשר בקרבה כאבן במצולה, והוא יאהן בקושי שניצל באניה קטנה, ולאחר הרבה סכנות בא לספרד, ויספר אשר קרהו".

(ודנו הפוסקים אם מותר לחנוט מתים, עיין שו"ת הרשב"א (ח"א סימן שס"ט), ושו"ת הרדב"ז (ח"א סימן תפ"ד), ושו"ת חת"ס (יו"ד סימן של"ו), ושו"ת צפנת פענח (ח"א סי' כא), ושו"ת מהר"ץ חיות (סימן ו))

האור החיים הקשה: מדוע חנט יוסף את יעקב הרי צדיקים אין גופם מסריח ונרקב?

וביאר האור החיים שמה שאמרה הגמרא במסכת שבת (דף קמו ע"א) שישראל כיון שעמדו על הר סיני פסקה זוהמתן, זה רק אחר מתן תורה ולכן גוף של צדיקים לא מסריח, אבל קודם מתן תורה היה מסריח, אבל יעקב כיון שלא מת כמאמר הגמרא במסכת תענית (דף ה ע"ב) אם כן גופו לא היה מסריח, אולם יוסף שלא ידע סוד זה שיעקב אבינו לא מת וסבור היה שמת (עיין בדבריו של רש"י בגמרא במסכת תענית שם) ויסריח כיון שהיה זה קודם מתן תורה, לכן ציוה לחנוט אותו.

"ויצו יוסף את עבדיו את הרופאים לחנוט את אביו ויחנוטו הרופאים את ישראל" (נ.ב).

ועיין ברמב"ן (מח ז) שיעקב רמז ליוסף שכשימות יחנוטוהו הרופאים, ורואים כן ממה שיעקב אמר ליוסף שכיון שרחל מתה בדרך ליד בית לחם, אפילו שעד מערת המכפלה היה מהלך רק חצי יום, לא הייתי יכול ללכת עמה למערת המכפלה עם כל המקנה ובני הבית שלי, כי זה היה מאריך את הדרך בהרבה זמן ולא היה לי רופאים שיחנוטו אותה כדי שתחזיק מעמד בכל הדרך, וכן לא היה יכול לעוזבם שם וללכת לבדו, וקברתיה על הדרך בבית לחם.

אבל אני כיון שאמות במצרים ויש שם רופאים וחונטים תעשה לי כן כדי שגופי יחזיק מעמד עד ארץ כנען במערת המכפלה. (ועיין בשו"ת חבלים בנעימים ח"ד יו"ד סי' מ)

אולם הגר"י אייבשיץ זצ"ל ביערות דבש (ח"א דרוש ז) כתב טעם אחר מדוע חנט יוסף את אביו: "כי מצרים שהיו חונטים מתים שלהם היה בשביל כך, כי ידעו שכל זמן שהגוף קיים, יש לפשע דביקות בגוף, וכל ענינם היה לדרוש למתים, וכל תכלית הכישוף ולהט שלהם היה על ידי נשמות שעל ידי המתים, וזה הטעם שהניח יוסף הצדיק לחנוט את אביו כנהוג במצרים לקיים גופו, כדי שעל ידי כן תהיה נפש יעקב קשורה, ויהיה לזרעו אחריו קיום והגנה לכל העולם, כי עודנה נפש יעקב בזה העולם כרוכה אחר כל גוף וגוף הקיים, ובעבורו יטיב ה' לנו, כי יש שורש צדיק בעולם הזה. ועיי"ש שמביא ראייה לזה שעל ידי חניטה הנפש נשארת קשורה לגוף, "שכבר

האם מספר השיניים שיש ליהודי וגוי שווים? הוכח מפרשת השבוע!

ועל השאלה הראשונה כתב ליישב שמכיוון שההבדל בין גוי ליהודי הוא בדבר מועט ומכוסה אין מקום לכופר להביא ראיה מזה, משום שיאמרו לו שאם כדבריך היה צריך לעשות שינוי במקום יותר בולט וגלוי אלא מוכרח שרשות א' ברא לכולם, ועל השאלה השנייה כתב, שכיון שהשיניים אינן גלויות אין מגיע לגר בושה מזה כיון שאין זה דבר שנראה לעיניים.

וכתב שהטעם ידוע לפני הקב"ה מדוע חילק בין גויים ליהודים במספר השיניים, ע"כ. ודבר פלא הוא שהרי במה שידוע לנו כיום אין חילוק בין גוי לישראל במספר השיניים ולכולם באופן רגיל יש ל"ב, וצריך ביאור בכונתם, ואולי נשתנו הטבעים.

חסר עשירי למנין לתפילת ערבית ולחופה, להיכן ילך להשלים מניין לתפילת ערבית, או להשלים מנין לחופה? הוכח מפרשת השבוע!

לחופה'. וכתב החלקת מחוקק במקום (שם) (בשם הרא"ש: שאפילו מי שתורתו אומנתו, מחוייב לבטל תורה, ולא הוי רשות בלבד אלא חובה. ובבית שמואל (סק"ג) כתב, שאפילו אם אינו רואה אותם, מצווה לבטל מלימוד. בפתחי תשובה (שם סק"ג) הוסיף בשם היד אליהו (סימן טל) רמז לזה ממה שנאמר בספר קהלת "עת ספוד ועת רקוד" בלא האות למ"ד, להורות שמבטלים תלמוד תורה להוצאת המת ולהכנסת כלה. ויעוין בספר בעלי ברית אברהם (לרבי אברהם אזולאי, פרשת ויחי) שיוסף הראה לאביו שטר כתובתו, ושגיייר אנשים לגירי צדק, כדי לקדש את אסנת בפניהם. ומאידיך גיסא מצינו שמי שתורתו אומנתו לא חייב להפסיק מלימודו לצורך תפילה, ובוודאי שלא לצורך תפילה בציבור. לאור זאת מסתבר שעדיף ללכת לחופה, ולא לתפילת הערבית. (חש"ח קידושין ע"א).

איך יכולים סוסים להתאבל על אדם שמת?

מתרץ: שבעבר המנהג היה שכאשר מת המלך, הלבישו את הסוסים והחמורים בגדים שחורים ולעשות להם כאילו גם הם בוכים.

המשך חכמה מתרץ: על פי מה שמבואר בפסוק (ישעיה א' ג) "חמור ידע אבוס בעליו" ובספרי (פרשת עקב י"א י) וכן בתוספתא (מסכת סוטה סוף פרק י) מבואר דכיון שמת יעקב, חזר הרעב למקומו, וכתוב (מ"ז י"ז) "וינהלם בסוסים" ולזה אמרו דגם סוסים וחמורים הרגישו במותו של יעקב.

מדוע ברכת שעשה לי כל צרכי אומרים בלשון יחיד ולא בלשון רבים כמו ברכת מלביש ערומים!?

שעשה לי כל צרכי המעביר שנה מעיני ויש בלשון רבים כמו פוקח עורים מלביש ערומים אוזר ישראל שאומרים על הכלל ולא על עצמו בפרטיות, (עייין מחצית השקל סימן מ"ו).

ונראה לתרץ: שאדם לעצמו, יכול להסתפק במה שיש לו ולומר שיש לו הכול מה שצריך, אבל כשצריך לעזור ולתת לאחרים אינו יכול להסתפק במועט על חשבון חבירו כמו שהסביר האלשיך הקדוש על אשר, לכן תיקנו לברך לעצמי אני יכול לומר שעשה לי כל צרכי, אבל לאחרים צריך לעזור במה שחסר להם.

ובספר דרך שיחה (עמוד תרנ"ז) כתב לבאר בשם הגר"ח קנייבסקי שליט"א שהרי הברכה קאי על נעליים, ונעליים שלבש אחד אין לאחר ללבושם לאחר מיתתו, לכן אומרים בלשון יחיד שעשה לי כל צרכי.

"בנימין זאב יטרף בבקר יאכל עד ולערב יחלק שללי" (מט כז).

בפירוש רבנו אפרים ז"ל על התורה, כתב שפסוק זה שמתחיל באות "ב" ומסיים באות "ל", מרמז על ל"ב שיניים שיש לישראל, (ועיי"ש מה הקשר בין בנימין זאב – לשיניים) וכן מצינו במגלה עמוקות (אופן קס"ד) שכתב שמספר ל"ב שיניים יש רק לישראל.

וכן כתב במדרש תלפיות (לרבי אליהו הכהן זצ"ל בעמח"ס שבט מוסר – ערך אברים ח"א עמוד לד) קבלתי שדווקא לישראל יש ל"ב שיניים אבל לאומות העולם יש ל"ג שיניים, ותמה על זה דאם כן חס ושלוש יכולים לומר שיש שני רשויות ומי שברא לאלו לא ברא לאלו, וכן תמה, שמי שהתגייר ויישאר עם ל"ג שיניים יהיה לו לבושת וכלימה, וזה יגרום מניעת הגרים מלהיכנס תחת כנפי השכינה?

"וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל אָבִיו בְּנֵי הָאֶשֶׁר נָתַן לִי אֱלוֹקִים בְּזֶה וַיֹּאמֶר קָחָם נָא אֵלַי וְאֶבְרָכֶם" (מח ט).

כתב רש"י: בזה - הראה לו שטר אירוסין ושטר כתובה, ובקש יוסף רחמים על הדבר, ונחה עליו רוח הקודש.

מושב שתושביו מועטים, מחפשים עשירי לתפילת ערבית, ובלשכת הרבנות גם מחפשים עשירי לחופה, ויש אדם אחד שיכול להשלים למנין לערבית או לחופה, לשניהם לא יכול ללכת, לאן ילך?

אומרת הגמרא במסכת כתובות (דף יז ע"א): מבטלים תלמוד תורה.... להלוית המת ולהכנסת כלה, וכן פסק מרן בשולחן ערוך (אבה"ע סימן סה ס"א): 'ומבטלין תלמוד תורה להכנסת כלה

"ויספדו שם מספד גדול וכבד מאד".

אומרת הגמרא במסכת סוטה (דף י"ג) תנא אפילו סוסים אפילו חמורים.

והקשו המהרש"א במקום וכן המשך חכמה: איך יכולים הסוסים להרגיש במותו של אדם גדול? המהרש"א במסכת סוטה (דף יג)

"מאשר שמנה לחמו והוא יתן מעדני מלך" (מט כ).

האלשיך הקדוש כתב דבר נפלא: דאשר לעצמו היה מסתפק במועט והדבר הכי טוב לו היה חתיכת לחם וזה"מ מאשר שמנה לחמו" אבל כאשר אשר נתן לאחרים צדקה לא הסתפק במועט נתן את הכי טוב דכאשר נותנים לאחרים אי אפשר להסתפק במועט וזה"מ והוא יתן מעדני מלך".

והנה מבואר בגמרא במסכת ברכות (דף ס ע"ב) שאחד מברכת השחר שתיקנו חז"ל לברך: שעשה לי כל צרכי כאשר לובש את נעליו, בענין איך מברכים שעשה לי כל צרכי הרי אין לך אדם שלא חסר לו דברים והוא ברכה לבטלה.

יש להקשות: מדוע תיקנו את זה בלשון יחיד שעשה לי כל צרכי, ושאר ברכות תיקנו בלשון רבים.

הנה בערוך השולחן אורח חיים (סימן מ"ו) כתב וז"ל: ובאמת אין אנו יכולים לעמוד על טעמו של דבר שיש ברכות בלשון יחיד כמו

לאחר 7 שנים של הדפסת והפצת עלון זה! מאחר והוצאת העלון כרוכה בהוצאות כספיות גדולות! לצערנו הרב אנו נאלצים לצמצם את כמות הדפסת והפצת העלון

**מעוניין לזכות את הרבים" אתה יכול בשמחה להדפיס את העלון ולהפיצו באזור מגורך
ניתן לעזור בהוצאת והפצת העלון ולהקדיש עלונים לזיכוי הרבים לבריאות אושר נחת זש; ק ולשנ קרובים וידידי
המעוניין להיות שותף בהוצאת העלון ולזכות את הרבים וכל לפנות לרב יוסף ויצמן 3666-274**